

K výskytu *Azolla filiculoides* Lam. na jižním Slovensku

K příspěvku J. Šourka (Preslia, 1958, 1 : 74—75) dovoluji si uvést několik poznámek. Tento druh jsem po prvé pozoroval na březích Dunaje mezi Močou a Kravany, vzdušnou čarou přímo proti maďarské dědině Süttő (24. 9. 1951). V příkopových vodách mezi Nánou a Kamenicí n. Hr. u Štúrova jsem tento druh sbíral v r. 1953 (16. 10.).

Na zmíněných lokalitách jsem pozoroval tyto rozdíly v chování druhu:

1a. V pobřeží Dunaje mezi Močou a Kravany optimální vývoj byl zachycen na čerstvě obnaženém jílovito-písčitém substrátu, plně nasyceném vodou v iniciálním stadiu cenos obnažovaného pobřeží. Převládalo stadium s *Botrydium granulatum* 6—7, *Azolla filiculoides* 5, *Rorippa silvestris* 4, *Chenopodium glaucum* 3, *Chenopodium crassifolium* 1, *Polygonum persicaria* 3, *Myriophyllum spicatum* f. terr. +.

Rostliny byly v terrestrálních formách plně vyvinuté bez jakýchkoliv známek narušení vitality.

1b. Tamtéž, na jílovito-písčitém substrátu, déle obnaženém a vysychajícím, kde druh měl zřetelnou tendenci ústupu. Cenosa obnaženého pobřeží byla zachycena v počátku optimálního vývoje. (*Rorippa silvestris* 5, *Polygonum persicaria* 4—5, *Polygonum danubiale* 2, *Chenopodium glaucum* 3, *Chenopodium crassifolium* 2, *Dichostylis Micheliana* 2, *Cyperus fuscus* 3—4, *Limosella aquatica* 4, *Gnaphalium uliginosum* 3, *Potentilla supina* 2, *Cyperus flavescens* +, *Agrostis alba* 3—4, *Rumex crispus* 2, *Plantago maior* 3, *Myriophyllum spicatum* f. terr. 2, *Azolla filiculoides* (—v) +, *Botrydium granulatum* (—5) 5, *Salix alba* sem. 4—5.) Rostliny byly v terrestrálních formách značně narušeny a postupně zasychaly. Obě uvedená stanoviště lze považovat za přechodná, jelikož pobřeží Dunaje nemůže být trvalejším objektem vzhledem k velmi neustálému vodnímu stavu v pobřeží.

2. V stagnujících příkopových vodách podél osy železnice mezi Nánou a Kamenicí n. Hr. u Štúrova byl pozorován velmi intenzivní výskyt druhu. *Azolla filiculoides* se zde vyskytovala ve velmi odlišném, daleko příznivějším prostředí. I zde bylo možno zachytit určité rozdíly v chování druhu.

a) Na hladině příkopových vod, kterou *Azolla* zcela pokrývala a silně potlačovala v rozvoji dříve dominantní *Lemna trisulca*.

b) V obnažovaných periodických vodách, s půdou plně nasycenou vodou na podzim, s částečným ústupem v iniciále cenosy *Oenanthe aquatica*—*Agrostis alba*.

c) V obnažovaných rákosinách s převládajícím druhem *Phragmites communis*, kde *Azolla* v silně zastíňovaných částech pokrývala hustě celé dno, ať již přímo na půdní pokrývce nebo i na vrstvách rozkládající se celulosy rákosu (!)

d) Na obnažovaných dnech otevřených i v rákosinách, kde rákos byl kosením prořídilý, byl pozorován zřetelný ústup druhu.

Druh byl zaznamenán tedy na dvou lokalitách při ose Dunaje, značně od sebe vzdálených a to již před velkou záplavou Dunaje v r. 1954. Není vyloučeno, že bude zaznamenán i na jiných místech, zejména v úsecích Dunaje, kde je méně botanisováno, t. j. v linii pobřeží mezi Bratislavou a Dunajskou Středou a od Stredy ke Komárnu.